

„Originální hlas
v šedi současné krimi.“
- MICHAEL CONNELLY

Severská
krimi
z Aljašky

Hra s ohněm

PŘÍPAD PRO KATE SHUGAKOVOU

DANA STABENOW

Hra s ohněm

**KNIHY DANY STABENOW
V NAKLADATELSTVÍ MYSTERY PRESS**

Kate Shugaková

Chladný den pro vraždu

Devátá oběť

Pod hladinou

Černé zlato

Hra s ohněm

Připravujeme

Když krev promluví

Hra s ohněm

DANA STABENOW

Přeložila Hana Láryšová

MYSTERY PRESS

2021

Tato kniha je beletristické dílo. Jména, postavy, organizace, místa a události v ní uvedené jsou buď výplodem autorovy představivosti, nebo jsou použity ve fiktivním kontextu.

Tato kniha ani žádná její část nesmějí být kopírovány, zálohovány ani šířeny v jakékoli podobě a jakýmkoli způsobem bez písemného souhlasu nakladatele.

Copyright © Dana Stabenow, 1995

Translation © Hana Láryšová, 2021

Cover © Jan Matoška, 2021

Czech Edition © Mystery Press, Praha 2021

ISBN 978-80-7588-314-8 (pdf)

*Pro Dixie a Briana a Sandy a Garyho
a především pro Rhondu Lynnovou.*

*Připíjím na Taylor Express
a Malemute Saloon
a žvanila ve sněhulích
a dny, o kterých jsme si mysleli, že nikdy neskončí.*

Jedna

„Původ hub spočívá ve slizu a kyselých šťávách vlhké země nebo mnohdy v kořenech žaludy plodících stromů; nejdříve jsou chabější než pěna, pak jsou masivní jako pergamen a nakonec se zrodí houba.“

– Plinius Starší

„Kate. Podívej se na mě.“

Kate držela hlavu sehnutou částečně z přirozené zarputilosti, částečně proto, že na nic jiného neměla energii.

Mladá žena s jahodově blond vlasy v culíku sklonila videokameru a nedůtklivě si povzdechla. „Kate, jak mám asi natočit dokumentární film hodný Oscara o šílených sběratelích hub na Pižmoní hoře, když nebudeš spolupracovat?“ Plácla neodbytného komára. „No tak,“ řekla chlácholivě a znovu zvedla kameru. „Jeden mrňavoučký, nic neříkající úsměv. To tě neubyde.“

Kate uřízla dalších šest hub a vhodila je do přetékájícího dvacetilitrového plastového kbelíku vedle sebe. Potlačila záúpení,

narovнала protestující záda a vycenila zuby směrem k blondýně. Ve tváři pokryté sazemi a potom se jí rozlil falešný úsměv kopírující vybledlou, propletenou jizvu na jinak hladké snědé pokožce krku. Celkem vzato na ni byl hrůzostrašný pohled.

„Skvělé! Úžasné! Nádhera! Vypadáš jako divoženka!“ Blondýna za objektivem stáhla tvář do výrazu zuřivého soustředění. Kamera zabírala Kate dost dlouho na to, aby úsměv plynule přešel v úšklebek. Kate se znovu protáhla. Pak se objektiv sklonil a přesunul doleva ke skeptickému pohledu žlutých očí šedého křížence vlka a huskyho rozplácnutého opodál. „Vstávej, Obludo,“ prosila blondýna. „Dopřej mi trochu akce. Vyceň zuby, zavrč, najež se! Chovej se aspoň trochu jako vlk!“

Obluda s čumákem na překřížených tlapách zavřela oči. Na cokoli jiného bylo příliš horko.

Blondýna nespokojeně zabručela. „Vy se mnou vůbec nespoupracujete.“ Kamera vyjela zase nahoru a spočinula na ceduli přibité ke zčernalému kmeni stromu. Byla to bíle natřená překližka. Úhlednými černými tiskacími písmeny vyvedenými rukou hlásala krátkou a přímou zprávu:

1. JANŮV 2:22

Blondýna sklonila kameru a náruživě zašmátrala v obří levé kapse kabátu, ohromného šedého baloňáku, který za sebou táhla jako vlečku, lámala jím větévky borůvkových keřů, máčela ho v úzkých potůčcích v rašeliništi a seznámila ho s medvědíím trusem. Byl nasáklý vodou třicet čísel nad lem. Džíný měla mokré až po kolena.

Z útrob baloňáku vykouzlila brožované vydání bible jako hlas Boží z hořícího keře. O pár vteřin později v ní našla, co hledala. „Kdo je lhář, ne-li ten, kdo popírá, že Ježíš je Kristus? To je ten antikrist, který popírá Otce i Syna.“ Vzhlédla. „To je dneska teprve třetí, a přitom už jsme skoro na konci *Nového zákona*.“ Zamyslela se. „Co kdybych ti položila existenciální otázku?“

„Dinah.“

„Ale prosím tě, to ti nic neudělá.“ Narovнала ramena, zvedla jednu ruku v řečnickém postoji a zarecitovala: „Jaký má smysl umisťovat odkazy na *Písmo* do lesa, když široko daleko není nikdo, kdo by si je přečetl?“

„Skoro stejný, jako kdyby tu někdo byl,“ neodolala Kate.

„Toho jsem se bála,“ prohlásila chmurně blondýna a plácla dalšího komára. „Zatracený hmyz! Mám pocit, že supluju krevní banku pro cokoli, co má tři páry nohou a dva křídla!“ Další plácnutí. „Ježíši! Jak to můžeš vydržet?“

Kate měla džíny mokré až po stehna. Po zádech jí stékal pot. V pozdně červnovém čtvrtěčním odpoledni měla pocit, že je alespoň sedmadvacet stupňů. Slunce nezapadalo, dokud si trochu nezašpásovalo – a v tuhle roční dobu dokud nebyla půlnoc –, a ona měla existencialismu plné zuby už před čtrnácti lety. Hned po dvou stránkách Sartrovy hry *S vyloučením veřejnosti* a třech týdnech anglické literatury pro pokročilé na Aljašské univerzitě ve Fairbanks. Odhrnula si z obličejce pramen černých vlasů a na tváři tak zanechala další šmouhu popela. Zvedla kbelík. O tři metry dál stál druhý, podobně plný. Kate k němu s chmurným odhodláním zamířila.

„To nemůžeš!“ zanaříkala Dinah. „Kate! Zatraceně, na tohle světlo jsem čekala celý den! Au!“ Plácla dalšího komára.

Kate zvedla druhý kbelík, vyvázila si břemena a na okamžik se zarazila, aby se zamyslela nad tím, jestli náhodou neměla využít nabídky pomocných prací u Billyho Mikea. Teď už z vlastní hořké zkušenosti věděla, že ruce, ramena a záda bolí po týdnu sbírání hub úplně stejně jako po vykládání ryb ze člunu. Sevřela kbelíky pevněji a následovala Obludu do kopce.

Dinah se drala za ní. „Dobře, dobře, zítra vstanu s tebou a chytíme ranní světlo, bude to v pohodě.“

„To mám teda radost,“ zabručela Kate trmácející se kolem vypáleného pařezu. „Celý můj život by byl v troskách, kdybys o ten záběr přišla.“ Po zádech jí stékal další čůrek potu. Kolem ucha jí probzučel komár a vzápětí za sebou uslyšela plácnutí.

„Ha! Další vítězství ženy nad *Aedes excrucians*!“

Kate to nechtěla vědět, ale ozvalo se šustění látky a Dinah vylovila další knihu, malý paperback s názvem *Několik poznatků k Arthropoda – Insecta – Diptera v aljašské divočině*. Jednomu krvežíznivému exempláři se vyhnula, druhý bojový nálet mávnutím odehnala, třetího komára plácla a přečetla: „*Aedes excrucians* je nejhojnější a nejotravnější z aljašských komárů.“

Kate mlčela, což si blondýna přebrala jako pobídku a nabrala na hlasitost: „Od ostatních druhů komárů se liší tím, že zůstává aktivní během teplých, slunečných odpolední, kdy svým obětím škodí především. Jeho přirozeným prostředím jsou bažinaté oblasti poblíž řek od Wrangellu po Fort Yukon, od Niniłny po Naknek a od Kotzebue po Noatak.“ Dinah zavřela knihu a zastrčila ji do kapsy. „Já jenom doufám, že jsi spokojená, to je všechno.“

Kate bylo celkem jedno, jestli šlo o *Aedes excrucians*, nebo cokoliv jiného, soustředila se hlavně na udržení pravidelného

tempa. Bzučící exemplář vznášející se blízko jejího pravého obočí zavětřil ve vzduchu, opovržlivě ohrnul sosák a odbučel pryč. O okamžik později se za Kate ozvalo plácnutí a zamumlaná nadávka.

Lezly dál nahoru do úbočí a močál nechaly za sebou. Hmyzu postupně ubývalo, ačkoli v tuhle roční dobu po celé Aljašce vždycky nějaký poletoval poblíž. Když konečně došly na vrchol, Kate se zastavila, aby nabrala dech.

Kráčely skrze místa, jež kdysi bývala neposkvrněným prehistorickým lesem. Vloni v létě se tudy přehnal nejhorší požár za poslední desítky let a zpusťošil místy až osm kilometrů široký pruh aljašské divočiny. Než ho speciálně vycvičení hasiči zahnali do slepé uličky, zaniklo více než padesát tisíc hektarů vnitrozemského porostu smrků ztepilých a sivých, bříz papírových, topolů osik a topolů balzámových, nehledě na – a to Kate nesla ještě s větší nevolí – nespočet keřů klikvy, maliníků, brusnic brusinek a ostružiníků obecných i arktických.

Ale příroda, jako vždy marnivá a rozmařilá, přinesla následující jaro vláhu a mírné klima a z popela devastujícího požáru vyrazila rekordní úroda smržů, jež měla za následek nával kupců nalétávajících sem s hotovostí v kapsách odkudkoli mezi Los Angeles a New Yorkem a místní zase hromadně vyhnala s kbelíky v ruce na honbu za jejich penězi.

Kate se opatrně protáhla. Bylo nebylo, před dávnými věky mívala houby ráda. Teď k nim cítila to samé co k lososům na konci rybářské sezóny: jestliže už nikdy žádnou nespatří, zemře šťastná. Zvedla ruku, aby se podržela na jizvě, nadechla se trochu sazí a třikrát za sebou prudce kýchla.

U nohou se jim zlatavě třpytil meandr řeky Kanuyaq. Čtyřiašedesát kilometrů jižně od svahu, po němž kráčely, se do výšky čtyř tisíc devíti set čtyřiceti devíti metrů tyčila hora Sanford sousedící s dva tisíce osm set padesát dva metrů vysokou Tanadou a tři tisíce šest set šedesát jedna metrovým Drumem, jejichž modrobílé brnění se lesklo ve slunci pozdního odpoledne. Kate věřila, že kdyby zamžourala trochu víc jihojihovýchodně, uviděla by Angqaq arogantně vévodící Quilackým horám. Špičaté a nelítostné vrcholky vypadaly zcela běžně a poklidně; země mezi nimi však jako noční můra vykreslená rozmáchlými tahy uhlem člověka šokovala a děsila. Krajinu vystínovaly následky požáru, popel tu ležel v tlustých vrstvách, snášel se ze sežehnutých větví. Kmeny stromů žárem explodovaly a zanechaly za sebou hektary černých třísek. Připomínaly hru mikádo ustrnulou ve vzpřímené pozici.

Byla to spálená kostra kdysi úchvatného lesa. „Taková škoda,“ řekla blondýna tlumeným hlasem. „Víš, jak to začalo?“

„Blesk.“

„Blesk?“ Dinah pohlédla na kupovitá mračna shromažďující své vojsko nad jihovýchodním horizontem.

Kate přikývla. „Bývá hlavní příčinou lesních požárů.“

„Aha.“ Blondýně přelétl zrak k oblakům podruhé. „Boj s bleskem by mohl být i nad síly medvěda Smokeyho. Taková škoda,“ zopakovala, zvedla kameru a skrze objektiv mapovala scénu před sebou.

Kate uslyšela tiché vrčení natáčejícího se záznamu. „Ne tak docela.“

Vrčení ustalo, blondýna nedůvěřivě zvedla jedno obočí.

„Opravdu. Díky požáru se les obnovuje a rostou i počty divoké zvěře. Ve starších lesích převládají velké stromy, které se

stále rozrůstají a přebírají nadvládu, zatímco nový porost nemá šanci. A novým porostem se živí losi. Pár let po požáru se počet losů znásobí, protože budou mít více potravy. Stalo se to v Kenai po požáru v roce 1969. Stane se to i tady.“

„Hm.“ Dinah nezněla příliš přesvědčeně. „Ale regenerace nějakou dobu potrvá.“

Kate se rozhlédla kolem a pokynula jí.

„Co?“ zeptala se podezřívavě blondýna.

Kate se shýbla, aby ze země oprášila trochu popela. Zespoda na ně vykuklo něco zeleného, podle tvaru listů olše.

„To mě podrž,“ řekla ohromená Dinah. Obluda zelený šlahounek očichala. Dinah je oba zabrala a kamera se rozvrčela. „Skvělý záběr. Smrt a znovuzrození. Destrukce a regenerace! Z černého popela zpuštění vyrazil zelený fénix!“ Sklonila kameru a ještě jednou zalovila v levé kapse a vytáhla otrhanou bibli. Netrpělivě se palcem probírala stránkami a mumlala si pro sebe. „Aha! ,Smrt je pohlcena, Bůh zvítězil!“ Prudce knihu zavřela a triumfálně se na Kate zadívala. „1. Korintským 15:54. ,Kde je, smrti, tvé vítězství?“ Plácla komára. „Krucí. Věděla jsi, že na Aljašce žije sedmadvacet druhů komárů?“ Ohlédla se na Kate. „Nemůžu uvěřit, že tady už něco roste. Vsadila bych balík, že to bude trvat roky.“

Obluda zvedla nad zelený šlahounek nohu. Kate doufala, že si toho Dinah nevšimne. „Moc dlouho to nepotrvá.“ Zaryla si pěst do beder. „Samozřejmě tomu dost pomohly dvacetihodinové dny a vydatné jarní deště.“ Zvedla kbelíky, udělala jeden krok dopředu a hned se nečekaně zastavila.

Dinah do ní vrazila. „Promiň. Co se děje?“ Sledovala Katein pohled a tiše vydechla. „Do prdele.“

Napravo od stezky se vynořil hnědý medvěd. Bylo to největší zvíře, jaké kdy Dinah mimo zoo viděla. V kohoutku dosahoval výšky metr padesát a vážil přibližně půl tuny. Čenich měl celý od sazí, jako kdyby jím ryl mezi ohořelými kládami. Hnědá srst se stříbrnými špičkami se leskla.

Dinah zapoměla, že drží kameru. Málem ji upustila. „*Do prdele*,“ zopakovala. Věděla, že to není přiměřené zhodnocení situace, ale nic jiného ji nenapadalo.

„Uklidni se,“ napomenula ji Kate.

„Co když nás napadne?“ sykla Dinah.

„Mluv normálně,“ odpověděla Kate a vykročila.

„Kate! Co to děláš? Jdeš přímo k němu! Kate!“

„Prostě pojd' za mnou, Dinah.“

Dinah zoufale zaklela a následovala ji. Zvedla kameru na rameno. Nebyla si úplně jistá, jestli ji chce držet mimo nebezpečí, nebo ji mít v případě potřeby připravenou jako zbraň. Pak si vzpomněla na svoji misi a začala natáčet. Už to viděla v živých barvách: zemře při natáčení. Smrt ve službě. Americká asociace dokumentaristů podle ní pravděpodobně pojmenuje ocenění. Pak zauvažovala, jestli Americká asociace dokumentaristů vůbec existuje. A jestli udílí nějaké ceny.

Skrze čočku objektivu vypadal medvěd ještě větší, zaplňoval záběr od okraje k okraji. Nijak nepomáhalo, že se jí trásly ruce. Uvědomila si, že se jí Katein zátylek vzdaluje, a zrychlila tempo.

Medvěd je netečně sledoval. Pro Dinah to byla nejdelší minuta jejího života. Když se k němu přiblížily na devět metrů, sklonil hlavu a splynul s hustým porostem olší na okraji spáleniště.

„Prostě se uklidni,“ zopakovala Kate. Pokračovala beze spěchu stejnoměrnými kroky. „Jsme dvě a mluvíme. Ale chce jít tudy, a jakmile si medvěd něco usmyslí, jde si tvrdošíjně za svým. Nejlepší bude, když se mu budeme klidit z cesty. Naštěstí to nebyla medvědice. Ty většinou touhle roční dobou právě mívají mláďata. Medvědice by byla zatraceně nevlá.“

Mluvila a mluvila. Dinah teď byla tak blízko za ní, že šlapala Obludě na paty. Obluda dospěla do bodu, kdy měla sice vztyčené uši, ale byla klidná a nevzrušená. Objektiv kamery klepl Kate do hlavy, za což si Dinah vysloužila tvrdý pohled oříškových očí. Kolem houštiny, do které se medvěd stáhl, prošly bez incidentu a nerušeně vylezly na kopec.

Dinah bylo na omdlení, nohy se jí klepaly, jen taktak že se jí nepodlomila kolena. „Ježíši, Kate. Co kdyby nás napadl?“

„To bys byla v háji,“ řekla Kate pokojně bez rozmyšlení.

Dinah zírala na Katein černý cop. „Proč já? Proč já a ne ty?“

Kate se zazubila, aniž by se otočila. „Protože já bych nemusela utíkat medvědovi. Stačilo by mi, kdybych utekla tobě.“

Chvilku trvalo, než to Dinah došlo. A když jí to došlo, dočteně si odfrkla.

„Ha ha. Moc vtípné.“ Nějakou dobu se tiše vlekla. „Ani jsem nevěděla, že tu v okolí medvědi vůbec žijou.“

„Už nejsi v New Yorku, Dorotko.“

„Proto Bobby každou noc věší věci po stromech.“

„A nejí k snídani slaninu ani párky.“

„Medvědi mají rádi slaninu?“

„Skoro nejvíc ze všeho.“ Kate téměř slyšela, jak se z Dinah na dlouhou dobu stává vegetarián. „Popravdě, medvědi snědí všechno, co se nehýbe. Neradi kvůli jídlu vynakládají námahu.“

„Byly bychom námaha?“

„Jo. Snědí všechno a všechny v okolí, ať už to leží den či rok, hlavně že to prostě leží. Proto nenajdeš poblíž leteckých katastrof žádná těla,“ dodala.

Dinah slyšitelně polkla. „Sežerou je medvědi?“

„Přesně.“

Zvedl se vánek, který je uchránil od dalších komářích náletů, a Dinah ho vděčně nasála. Za vrcholem svahu černý popel najednou zmizel, jako by někdo vytyčil v lese hranici, kterou oheň nemohl překročit. Jak se k ní přibližovaly, objevila se skutečná hranice v podobě metr osmdesát hlubokého příkopu, protipožárního průseku, který tam před rokem vykopali hasiči ve snaze nasměrovat požár mimo dálnici Glenn Highway, hlavní cestu mezi Anchorage a kanadskou hranicí, a mimo sídla patolízalsky přilepená kolem ní. Za příkopem se rozkládala mýtina, malé prostranství plné mladé jarní trávy obklopené břízami. Jejich štíhlé a silné bílé kmeny vystupovaly proti zčernalému pozadí svahu.

Uprostřed mýtiny bylo kameny lemované ohniště. Stály tam naproti sobě dva stany, ohniště mezi sebou. Na zářivě modré plastové plachtě byl vyrovnaný tucet plných dvacetilitrových nádob, zbytek dnešního sběru. Kate postavila svoje dva kbelíky k ostatním, jen to zadunělo, a otřela si čelo. Když spustila dlaň, měla ho celé od sazí.

„Ach, Warde, jsem doma!“ Dinah prosvištěla kolem ní přímo do kruhu stromů.

„Jsem tady, June!“ odpověděl hluboký mužský hlas.

Jeho majitel si na invalidní vozík nainstaloval široké pláště pro horská kola a jezdil s ním kolem ohniště jako s corvetou

z devětašedesátého. Při pohledu na blondýnu však všech tři sta padesát koní naráz zastavilo. Řidič zaklonil hlavu a mohutně, až se hory otrásaly, zahřměl: „BER-uško!“

„CUKR-ouši!“ Jediným pohybem se Dinah zbavila kamery i baloňáku. Kombinovaným letem, švihem a skokem přistála Bobbymu v klíně, obtočila mu ruce kolem krku a zlíbala mu tvář, až se dusil, ačkoli jí každý polibek zálibně vracel.

Už dost, nebo se pozvracím, pomyslela si Kate a hned to pronesla i nahlas. „Už dost, nebo se pozvracím,“ řekla a musela to ještě hlasitěji zopakovat, protože ji hrdličky napoprvé ignorovaly.

„Proč si neodběhneš někam hrát, Kate?“ navrhla blondýna s pusou plnou Bobbyho ucha.

Bobby k ní vyslal široký lascivní úsměv a ani nedutal. Kate si skousla vnitřek tváře, aby se neusmála taky, vytáhla si ze stanu batoh a prošla kolem nich dolů k říčce o čtyři sta metrů dál.

Příval vody prýštící z pramene vyhloubil v bočním břehu tůň o velikosti a hloubce cínové vany. Pod hladinou byly vidět hladké, kulaté kameny o trochu menší než husí vejce, břeh lemovala podezřelá královská, u okrajů bazénku vířila rašelinou zbarvená voda. Celá scéna působila jako výjev z Gerarda Manleyho Hopkinse. Obluda došla maximálně tak daleko, aby jí voda sahala po kotníky, zanořila čumák patnáct centimetrů do vody a naráz jí vylemtala minimálně litr. Vyčerpaná z vynaložené námahy pověřeného hlídače se svalila pod nejbližší strom a ihned upadla do kómatu. Obluda nebyla na vlny veder zvyklá, a tak se rozhodla, že bude nejlepší, když je zaspí.

Kate setřásla oblečení a vstoupila do vody. Byla čistá a proti přehřáté pokožce studená, až šokem zalapala po dechu. Jezírko

bylo velké tak akorát, aby se celá najednou namočila. Ponořila si i hlavu a pohybovala s ní ze strany na stranu, aby jí vlasy vířily kolem obličeje. Prorazila hladinu zpátky na vzduch, až voda báječně vystříkla a Kate se rozesmála. Obluda na břehu otevřela oko, zkontrolovala, že ji v blízké budoucnosti nečeká ničí záchrana, a vrátila se do bezvědomí. Kate neodolala. Oběma rukama silně pleskla do vody, až ji vystříkla na břeh a zalila Obludu i její blízké okolí. Obluda vyskočila na nohy a vyrazila ze sebe zajíknutí, jež předčilo pohoršení vdovy štípnuté do zadku, razantně se oklepala, věnovala Kate káravý pohled a přemístila se za strom daleko z dosahu.

„S tebou není žádná zábava,“ řekla jí Kate a sáhla pro mýdlo. Bylo v plastové lahvičce, koupené v obchodě REI v Anchorage během jejího jarního pobytu u Jacka. Za dokončení práce pro naftařskou společnost jí zaplatili až hříšné peníze. A ona se vynasnažila, aby utratila každý neprávem nabytý deseticent, než město opustí. A REI bylo právě jedním z míst, kde se Kate moc moc snažila. REI se na stará kolena začalo orientovat na mladé kravačáky, nicméně nabízelo sortiment plný fascinujících a pro městského výletníka naprosto zbytečných věcí. Kate tam našla tohle mýdlo a jednu lahvičku si koupila jenom proto, že etiketa hlásala: *Stoprocentní kastilské mandlové mýdlo dr. Bronnera 18 v 1, vždy připravené pro holení, mytí vlasů, masáž, čištění zubů či do pěnové koupele! Užití mýdla z mandlového oleje do dávkovačů, na uniformy, pro děti, na pláž! Mírně zředte a použijte jako vodu po holení, peeling, koupel nohou, masáž! Celotělová masáž horkými ručníky, vždy postupujte směrem k srdci! Nejjemnější mýdlo, co kdy bylo vyrobeno! Přímo od Boha, pH 9.*

Výrobce All-One-God-Faith na zbytečku místa pod návodem k použití dělal, co mohl, aby spasil hříšníky a obrátil ateisty na pravou víru. *Čistota je Boha jistota. Každé mravní zásady, jež spojují všechno lidstvo bez rozdílu, šest miliard silných a všichni jsme jeden.* A taky: *Našeho bratra zastávce mravních zásad Hilel učil tesáře Ježíše, aby spojil všechno lidstvo bez rozdílu!*

Kate uvažovala, kdo byl Hilel. Jestli někdy objeví toho, kdo přibíjí odkazy na biblické citáty ke stromům, mohla by se ho na to zeptat. Očividně to byl expert. Otevřela lahvičku a opatrně si přičichla. Byly to mandle, v pořádku. Kate měla dojem, že už je spasení na hony vzdálená, ale jestliže čistota je Boha jistota, možná měla ještě naději. Nejdřív si přeprala oblečení a pak namydčila sebe, vlasy si vydrhla dvakrát a tělo třikrát a jen zdráhavě z vody vylezla, protože už přestávala cítit nohy.

Na břehu se zastavila. Slunce ji hrálo na víčkách, prsou a břicho. Borovicové jehličí ji píchalo do prokřehlých chodidel. Zaryla palce do země, přenášela váhu z nohy na nohu. Lehký vánek nabral její vlasy, až ji konečky zašimraly u pasu. Stála klidně s dlaněmi vzhůru a se zavřenýma očima, voda jí stékala mezi půlkami, po vnitřní straně stehén, odkapávala z konečků prstů. Prsa se jí dmula hlubokými nádechy. Mdlý čpavý zápach spáleného dřeva se volně mísil s čistou vůní mýdla, mladého listí topolu amerického a sladkým aroma mízy plavuně.

Paprsky odpoledního slunce dopadaly šikmo skrze listí a větve, vrhaly strakaté stíny na mokřinu, Kateinu pokožku i třpytící se hladinu tůně a bublavou říčku. Nějaký pták zacvrlikal čistý a radostný sestupný trylek. „Jaro je tu,“ přidala se k němu Kate chraptavě skřehotavým hlasem, způsobeným jizvou na krku. „Je tu jaro.“

Ruce se jí z vlastní vůle zvedly dlaněmi vzhůru ke slunci, prsty nohou zabořila do trávy. Cítila pod nohama bít srdce země ve společném rytmu se svým tepem a síla jejich spojení vyvěrala chodidly, vlévala se jí do krve a kolovala tělem. Zostřily se jí všechny smysly; cítila mírně zatuchlou hořkost smrzů, na jazyku převalovala sladkou chuť borovicové mízy. Slyšela triumfální výkřik orla snášejícího se dolů s pařáty roztaženými k zabíjení. Kate to prožívala tak živě, že cítila, jak se jí nad rameny roztahují křídla, pociťovala vlnění ocasních per, měděnou chuť teplé krve v ústech. Otevřela oči a dohlédla až na Quilacké hory a Wrangellovo pohoří a ještě dál, až k Průlivu prince Williama a převalující se modrozelené šíři ohromného Aljašského zálivu. Ještě nikdy se život nezdál takhle plný smyslových příslibů. Cítila se zralá, připravená vyloupnout se z kůže.

Na kotníku jí pošimralo stéblo trávy. Vánek se ochladil. Zachvěla se a zamrkala. Zhluboka se nadechla, až se otrásla a vrátila se zpátky do svého těla, smysly oslněné vším, co vnímala. Usmála se, když si uvědomila, že jí ztuhly bradavky. „Milenec se vrátil,“ řekla, ale šprýmovala jenom napůl. Obluda otevřela oko a věnovala jí tázavý pohled.

Kate zalovila v batohu, vytáhla lahvičku pleťového mléka (další výsledný produkt březnového záchvatu nakupování) a vetřela si přípravek do rukou, loktů a nohou. Na dotek byl velice příjemný. Jedna věc se nedala vybírání lososů ze sítě upřít: byla to neskonale čistější práce než sbírání hub. Rozhodla se, že v budoucnu dá přednost šupinám a vnitřnostem před sazemi a popelem. „Až se příště Bobbymu zachce sbírat houby,“ řekla Obludě, „může si jít sám. Obzvlášť, když dokáže tak příhodně balit nádeníky.“

Obluda souhlasně mrkla.

Kate natáhla mezi dva stromy šňůru, pověsila mokré oblečení a oblékla si suché. Posadila se do tureckého sedu a česala si vlasy, dokud neuschly v rovný černý lesknoucí se vodopád. Pak usoudila, že se může bezpečně vrátit do tábora. Kručelo jí v žaludku, takže jestli ne, měli smůlu.

Bobbyho stan na mýtině byl zapnutý až dolů. Bobby seděl bez trička na dece mezi odřezky, čistil a třídil houby.

„Už bylo načase, abys tady taky něco udělal,“ řekla Kate. Sáhla za sebe a hodil jí balíček kupovaných fíkových rolek. „Ach bože, díky,“ vydechla blaženě, roztrhla sáček a strčila si dvě do pusy.

Našpulil rty, poslal jí polibek a vrátil se zpátky k třídění, zatímco ona se přehrabovala v chladničce a hledala 7UP bez cukru, kterým by sušenky spláchla. Otevřela plechovku a jedním dlouhým loknutím ji naráz vypila, ponořila ji do tajícího ledu, dokud se nenaplnila vodou, a vypila i to. Přes plechovku pohlédla na Bobbyho zcela zabraného do hub.

Za pohled rozhodně stál. Měl široká ramena jako většina žokejů invalidního vozíku, po pažích se mu táhly provazce svalů, co se smršťovaly a napínaly pod pokožkou barvy espresa. Hrudník bez jediného chloupku, takže se mu jasně rýsovalo každé žebro a rýha svalů. Džínové šortky, o fous kratší než pahýly a po okrajích roztrěpené, mu obepínaly pozadí a zůstávaly věrné každé pevné, napnuté křivce. Při tom pohledu musela každá dospělá ženská začít slintat.

Ozvalo se vrznutí zipu stanu, zašustění látky a písknutí gumové podrážky na jehličí. Bobby se otočil a natáhl se, protože chtěl sáhnout do kbelíku. „Mňamka,“ ozvalo se tiše za Kate.

„Každá dospělá ženská musí začít slintat,“ vyslovila Kate hlasitě svou předchozí myšlenku.

Dinah se zasmála a rozvalila se vedle ní. Byla štíhlá, téměř až vychrtlá, pro její lícní kosti by člověk zabíjel a měla velké, zvládné modré oči, které nebyly tak nevinné, jak se na první pohled zdály. Culík vystřídala změť zacuchaných jahodově blondatých kudrn. Celá jenom zářila. Kate, která před lety zdolala stejnou horu a výhled jí ukazoval stejný průvodce, se vůbec nedivila. Potlačila bodnutí závisti a zakousla se do další rolky. Moc to nepomohlo.

Dinah si z chladničky vytáhla plechovku, ukradla si pro sebe plnou hrst rolek a stočila se vedle Kate, která si s nelibostí všimla, že vytáhla další odbornou literaturu, tentokrát ušmudlanou brožuru s oslíma ušima nazvanou *Houby naší doby, příručka pro milovníky hub*. Dinah ji otevřela. V téhle byly navíc i obrázky. Ach bože.

„*Morchella elata*,“ četla Dinah, „také známý jako černý smrž. Jedlý,“ dodala bokem pro Kate. Bobby po ní jednoho hodil a ona uhnula. „Kloboučky jsou žlutohnědé, houbovité, ve tvaru zvonu a v rozličných odstínech od krémové po hnědou. Rostou v dubnu, květnu a někdy i v červnu na Aljašce. Smrže se často hojně vyskytují ve spálené půdě... ‘ A já se ptám proč?’ Otočila stránku. „Aha. Píší tu, že to nikdo ve skutečnosti neví, ale nejpravděpodobnější je, že nemají rádi konkurenty v podobě jiné vegetace. Hmmm. A víš, proč je sbíráme?“

Kate si zkusila tipnout. „Čtyři dolary padesát za kilo?“

Dinah se na ni zamračila. „Smrže se nedají pěstovat průmyslově, protože se jinde než v přírodě nerozmnožují.“

„Já taky ne,“ podotkl Bobby.

Dinah se přesunula na další stránku a zvedla hlas. „Smrže jsou díky svým vroubkovaným kloboučkům vynikající do omáček.“

Bobby zkoumal jeden zkušební vzorek. „Protože vypadají jako něco, co by doktor Frankenstein transplantoval do prázdné lebky.“

„Já netuším, proč mrhám svým časem,“ řekla Dinah Obludě.

„Já taky ne,“ poznamenal zase Bobby a Kate se rozesmála.

Dinah se vrátila na začátek knihy. „Krátká historie hub,“ začala kapitolu a musela znova uhnout. Tenkrát hodil Bobby jejím směrem celou hrst smržů a několik z nich zasáhlo cíl. Nepídila se po spravedlnosti a pokračovala: „Fakt poslouchejte, je tady pár suprových historek o houbách. Například,“ znova uhnula, „věděli jste, že staří Řekové věřili, že houby vznikají zásahem blesku? Ve Skandinávii si zase mysleli, že když Wotan utíkal démonům, dělala se mu pěna u pusy a plival krev, a kdykoli zasáhl zemi, vyrašila tam houba.“

„Fuj. Wotanovy chrchle. Ježíši.“ Bobby se na okamžik zarazil ve třídění, zamračil se a upřel pohled na houbu, co držel v ruce. „Přemýšlely jste vůbec někdy nad tím, kdo snědl první houbu?“

„Prvního kraba?“ chytila se Kate otázky.

„První ústřici?“

„Chrabrý to muž, co jako první snědl ústřici,“ souhlasila Kate s vážností, jakou by jí Jonathan Swift jistě srdečně schválil.

„Zatímco Číňané,“ prohlásila Dinah lehce zvýšeným hlasem, „považovali houby za potravu chudých, Římané je naopak měli za pokrm bohatých. K jejich přípravě a konzumaci používali speciální náčiní.“ Četla dál a zčistajasna se rozesmála.

„Tyto speciální hrnce na vaření hub, zvané ‚boletaria‘, nebyly určeny pro přípravu žádného jiného jídla. Pověst praví, že jeden hrnec kdosi použil k běžnému vaření a ten se téměř roztránil hanbou. Poslechněte si, co napsal Martialis, že hrnec řekl: Stydím se, že ačkoli mi houby daly tak vznešené jméno, používají mě teď k vaření růžičkové kapusty.“

„Chudáček hrneček,“ řekl smutně Bobby.

„Jak ponižující,“ souhlasila Kate stejně smutně.

Dinah četla dál: „Existuje plísňovitá houba, co ničí obilí, a Římané každý rok pětadvacátého dubna pořádali slavnost, aby si usmířili boha Robiga, naklonili si ho a on udržoval plodiny zdravé. Všichni si oblékli nejhezčí tógu, vpochodovali do svatého hájku a pomazali oltář vínem, obětovali kozu a zakopali vnitřnosti zrzavého psa.“

Obluda švihla po Dinah obezřetným pohledem. „No tak, neber si všechno osobně,“ řekla jí Dinah a vrátila se ke knize. „Houby byly v Evropě v sedmnáctém a osmnáctém století tak populární, že králové museli vyhlásit zákony proti zapalování lesů, jež mělo povzbuzovat jejich růst.“ Vzhlédla a nakrčila na Kate obočí. „Možná že právě to se tu stalo.“

„Ne,“ zamítla Kate. Žádný z místních by nikdy nezapálil les, aby podpořil růst hub.

Bobby se zasmál, aniž by přerušil třídění. Dinah mu věnovala zvědavý pohled, ale nic jí nevysvětlil, tak se vrátila ke knize. „Nejen že houby jedli, ale také je užívali jako medicínu. Pedanius Dioscorides je předepisoval na koliky a boláky, odřeniny, zlomeniny, astma, žlučovitost, úplavici, infekce močového ústrojí, zácpu, epilepsii, artritidu, hysterii a akné.“

„Akné? Myslíš jako beďary?“

„To se tu píše. Rozdrtit houbu a smíchat s trochou vody a medu a *presto!* Clean&Clear.“ Dinah se zarazila. „Páni.“

„Co?“ Kate to proti její vůli začalo zajímat.

„Laponci je taky používali k léčbě tupých i ostrých bolestí. Když je něco bolelo, posypali místo sušenými houbami a zapálili je. Voda z puchýřů měla odplavit bolest pryč.“

„Myslím, že bych radši snášela ty tupé i ostré bolesti.“

„Já taky,“ řekl Bobby. Dokončil třídění. Nyní měli čtrnáct dvacetilitrových kbelíků plných očištěných, suchých hub a velkou hliníkovou mísu hub vyřazených, taky čistých a suchých, ale označených čerstvým mykologickým expertem za neprodejně. Se samolibým úsměvem plným uspokojení si prohlížel denní úlovek a pak se na ně s jedním domýšlivě zdviženým obočím ohlédl. „Hodláte vy dvě zavézt ty houby ke kupcům ještě dneska, nebo jak? Včera jsem zaslechl, že by se jejich cena mohla zvednout na šest dolarů padesát za kilo.“

„Od stejného chlápka, co ti den předtím nakukal, že sem míří kupec z New Yorku a zaplatí pět padesát?“ zeptala se Kate.

„Zmetek!“ řekl.

„A tenhle trouba mu na to skočí,“ zamumlala Dinah.

„Cože?“ řekl Bobby podezřívavě a nastražil přitom uši.

Dinah se na něho sladce usmála. „Spi dál,“ odpověděla a potvrdila mu, že ho urazila, ačkoli přesně nevěděl jak.

Dinah se taky rychle vykoupala a byla hotová právě včas, aby pomohla Kate naložit poslední kbelík do dodávky, červenobílého isuzu na naftu, s truhlou na nářadí z překližky přinýtovanou ke dnu nákladní plochy za kabinou. Tábořiště a úzkou štěrkovou slepou cestu od sebe dělilo osm set metrů a během poslední cesty k autu Kate Bobbymu mírně dotčeně

řekla: „Až příště jenom pomyslíš na to, že bych mohla jít sbírat houby...“

„Jo?“

„Ani na to nemysli.“

Skryl úsměv. „Ale, Kate, já jsem chromý.“ Truchlivým pohledem sjel na svoje pahýly a hloubavě pronesl: „Myslíš, že kdybych mohl, tak bych ti nepomohl?“

Jenom se na něj podívala a on ten svůj truchlivý výraz udržel asi tři vteřiny, pak se rozřehtal tak hlasitě, že to Dinah slyšela až pod kopcem. „Čemu se smál?“ zeptala se, když Kate nakládala poslední dva kbelíky na korbu dodávky.

„Bobby si myslí, že je vtipný,“ remcala Kate a opřela se o bok dodávky, aby se trochu vydýchala. Vedle ní parkoval Ford Econoline 1967 patřící Dinah; světle modrá barva byla pod nánosem bahna ze stovek kilometrů Aljažské dálnice jen stěží viditelná. Přes zastříkaná okénka Kate viděla, že má všechna sedadla kromě řidičova odstraněná a nahrazená táborovým vaříčem, barely s něčím, o čem předpokládala, že je voda, a bednami se zásobami. Naklonila se dopředu a přimhouřila oči. „To jsou knihy?“

Dinah přešla k ní, aby taky nakoukla dovnitř. „Jo-o.“

„Beletrie?“

Dinah zavrtěla hlavou. „Naučné.“

Kate na ni zírala. „Co třeba?“

Dinah pokrčila rameny. „*Kompletní dílo Williama Shakespeara. Výbor antické mytologie* od Edith Hamiltonové. *Chamberův slovník. Světový almanach. Bible krále Jakuba*. Nebo ne, tu mám někde tady.“ Neurčitě poplácala jednu z mnoha kapes dlouhého, šedého baloňáku, který si na výlet do města oblékla.

„A kruci, já nevím, ještě třeba *Atlas Aljašky, Aljašský almanach, Encyklopedie ptáků Aljašky. Cambridgeská encyklopedie astronomie. Ďáblův slovník.*“

„*Ďáblův slovník?*“

„Jo. Napsal ho Ambrose Bierce.“ Když Kate vypadala, že absolutně netuší, Dinah řekla: „Jeho definice opice zní: ‚Zvíře žijící na stromech, jež zdomácnělo ve stromech genealogických.‘“ Kate se rozesmála a Dinah jí slíbila: „Cestou domů ti to najdu.“

„Co máš proti beletrii?“

„Nevím.“ Dinah nad tím zauvažovala a nakonec odpověděla: „Není skutečná.“

Kate na ni pohlédla se zdviženým obočím: „To se mi na beletrii právě líbí. Nastup si.“

Na jedničku skákaly a drkotaly a kodrcaly se a házely sebou po šterkové stezce celých třicet minut, než se dostaly na jinou, tři kilometry vzdálenou cestu. Ta byla sice taky šterková, ale dost široká na to, aby se na ni vešla dvě auta zároveň, byla to aljašská mezistátní, a Dinah řekla: „Když jedeš pomalu, drž se vpravo.“

Kate uhnula doprava, zařadila dvojku a dodávka si to po cestě jenom vrněla, občasné hrbolky způsobené mrazem a odtokové strouhy nebyly nic ve srovnání s pěšinou pro zvěř, kterou nechaly za sebou. Čtyři sta metrů za odbočkou se les olší a bříz naráz změnil z bujaré listnaté zeleně klasického aljašského léta v měsíční krajinu černého vřesoviště, ze stromů zbyly rozštípané pahýly, větve ohořelé a bez pupenů. Dinah se ostře nadechla, a když se na ni Kate podívala, řekla zahanbeně: „Já vím, poslední týden to vídám každý den. Ale vždycky mě to dostane. Pokaždé mě to dostane.“

Po třech kilometrech pustiny se cesta rozšířila. Objevila se rozlehlá budova s americkou vlajkou a nápisem POŠTA, CHISTONA, ALJAŠKA hned vedle vývěšního štítu, na kterém stálo CHISTONSKÉ SMÍŠENÉ ZBOŽÍ. Pod ním visela cedule hlásající MUNICE, NÁVNADY A POTRAVINY. Cesta se zúžila a pak zase rozšířila do odbočky ke kostelu z bílých překládaných prken s malou věžičkou. Za ním se vozovka opět zužovala a pokračovala tak dalších šestnáct kilometrů, dokud dodávka nedorazila ke spojení šterkové cesty s dálnicí Glenn Highway. Tanada byl rozlehlý srub postavený kus dál od cesty. Na střeše mu rostly vlčí máky, kopretiny a pomněnky a za oknem vykukovala reklamní cedule piva Miller. Uprostřed velkého parkoviště stála benzínová pumpa, a dál plno nákladáků a aut zaparkovaných kolem valníku. Valník měl espézetky státu Washington. Kate zajela mezi zaprášený šedý pickup s wyomingskou poznávací značkou, kterému chyběl pravý přední nárazník, a modré bronco z Minnesoty tak napěchované kartonovými krabicemi a prošívaným oblečením, že neviděla skrze okýnka na druhou stranu.

„Mrkej na to,“ kývla Dinah k druhé straně parkoviště. Stálo tam otevřené Subaru Brat naložené hromadou krabic a s cedulí propagující prodej kosmetiky Skin So Soft od Avonu. Dinah se podívala na Kate. „Co tohle tady dělá?“

Kate pokrčila rameny. „Prý je to nejlepší repelent proti komárům široko daleko. Běž si stoupnout do řady, já vyložím ty kbelíky.“

„Dobře.“ Dinah zamířila s kamerou v ruce k valníku, a než Kate vyložila první dva kbelíky, už za ní stáli tři lidé. Před ní jich bylo šest. Vzadu na korbě valníku byla váha a vedle ní muž; neustále přibývající bedny za ním dosvědčovaly, že přijely

právě včas. Vysoký a štíhlý chlapík s unavenýma očima měl tužku za uchem, poznámkový blok v jedné ruce a ruličku bankovek tak tlustou, že by se jí udusil i slon, v druhé. Trpělivým hlasem, který Kate prozradil, že toho dne už to říká po třiadvacáté, vysvětloval, že zaplatí pouze a jedině čtyři dolary padesát centů za kilo; že kdyby zaplatil víc, neměl by z toho žádný zisk; že poslední dva dny vykupoval houby v Toku a neví, kdo začal s tou zvěstí o šesti dolarech padesáti centech za kilo, a že nejbližší dámské toalety jsou v tanadské krčmě, ale tam sběrače hub nepouštějí, a že má roli toaletního papíru v kabině, kdyby nějaká dáma chtěla využit křoví.

Dveře krčmy se rozlétlly, až práskly o zeď, a ven vyklopýtali dva muži v opileckém objetí, o kterém se ukázalo, že se jedná o bitku, ačkoli ani jeden z nich nebyl dost střízlivý na to, aby udeřil. Chrčeli a kleli a vrávorali, až vrazili do fronty čekající vzadu u valníku, málem ušlapali Kate a ta kvůli nim vysypala polovinu jednoho kbelíku. Odstrčila kbelíky z cesty, než jich stihnou rozsypat ještě víc. Mezitím se ti dva boxeři vydali novým směrem. Nevšimli si, že jim v cestě stojí malý chlapec a hledí na ně s napolo otevřenou pusou.

„Hej!“ Kate udělala šest obřích kroků a dorazila k místu kolize právě při střetu. Chlapec spadl a oba opilci dopadli na něho. Kate popadla jednoho z nich za vlasy a trhla mu hlavou dozadu – zaskučel a odkulil se z hromady. Druhého rázně kopla do břicha a ten se odvalil na druhou stranu. Zvedla chlapce a postavila ho na nohy. Trošku se motal. „Jsi v pořádku?“ zeptala se ho. Rychle ho prohmatala. Byl celý od prachu, ale jinak se zdál být nezraněný, alespoň nikde neviděla žádnou krev. „Kluku? Jsi v pořádku? Řekni něco.“

Kate čekala, že se mu vykulené modré oči každou chvílí zalíjí slzami. Měl jemnou a kulatou tvář, hádala mu asi sedm nebo osm let. Na svůj věk se zdál dost vysoký.

Neplakal, ale roztřeseně se nadechl a vypravil ze sebe tenkým hláskem: „Já... ne. Jsem v pořádku.“

„Kate!“ varovala ji Dinah poplašeně. „Pozor!“

Kate se rozhlédla právě včas, aby viděla, jak se na ni jeden opilec nemotorně řítí s nataženými pažemi a zaťatými pěstmi. Odstrčila chlapce a sama taky udělala krok vzad. Opilec neschopný změnit trajektorii, a už vůbec zastavit útok, proběhl přímo mezi nimi – nebo by se mezi nimi aspoň prohnal, kdyby mu Kate nenastavila nohu. Rozplácl se v prachu, klel, a když se snažil dostat zpátky do stoje, kopl ho do zadku dost na to, aby ho poslala zpátky na zem. On se neustále snažil zvednout, ona ho nepřestávala kopat celou cestu až k napůl oranžovému a napůl prorezlému pickupu se značkou Aljašské univerzity zaparkovanému před barem. Aha. Učenec. Nechala ho otevřít dveře. Když se snažil vytáhnout klíče, vzala mu je, pomohla mu do kabiny auta a dalším kopnutím za ním dveře zavřela. Svalil se na bok a velice moudře odpadl.

Rozhlédla se kolem po jeho příteli: zhrozený nevybíravým způsobem, jímž dopomohla prvnímu opilci do auta, právě mířil zpátky do baru, aby si dal na kuráž.

Kate mu byla v patách. Uvnitř se muž před ní odklidil do bezpečí, zatímco ona došla k baru, za kterým míchal drinky velký statný chlap. Hodila klíče na bar a veškerý bzukot konverzace utichl. „V tomhle státě je nelegální nalévat opilému,“ pronesla tvrdě do ticha.

Někdo se zasmál. Barman si Kate chvílku bezvýrazně prohlížel a pak přidal do jednoho drinku koktejlovou třešničku a do

každého brčko. Otevřel lahev piva, naložil všechno na táč a odnesl pryč. Konverzace se zase rozproudila.

Kate zavřela oči, zavrtěla hlavou a vyšla zpátky ven. Musela uznat, že Dinah držela jejich místo v řadě pevně a neochvějně. Pár lidí věnovalo Kate zvědavý pohled. Většina pilně studovala oblohu, stromy, zem nebo svoje nehty. Chlapec byl pryč. Kate se vrátila k autu pro další dva kbelíky.

Už měla dodávku zcela vyloženou, když ji zvuk jejího jména přimrazil na místě. „Katjo.“

Rozhlédla se. Robustní postava s hranatými rameny a velkým břichem oděná v tmavě modrých domácích šatech, o kterých by Kate přísahala, že je na babičce viděla, když chodila ještě do školky, jako kdyby vyrostla ze země. „*Emaa*.“ Neviděly se od dubna. Usmála se. Stálo ji to méně úsilí než dřív.

Jekaterina Moonin Shugaková si ji měřila klidnýma hnědýma očima, snědou tvář brázdily vrásky, černé vlasy stažené na zátylku do upraveného drdolu. „Sbíráš houby.“

„Ano.“ Kate kývla směrem k cestě. „Jsem tu s Bobbym. Utábořili jsme se pár kilometrů za Chistonou. Přímo nad Kanuyaqem.“

„U čtvrté zákruty?“

„Páté.“

Jekaterina přikývla. „Cat's Creek.“

Kate překvapeně řekla: „Nevěděla jsem, že má jméno.“

Jen nadzvednuté obočí na Jekaterinu prozradilo, že smyslem jejího života je poučovat svoje vnoučata, ale Kate to věděla a stěží potlačila úsměv. I kdyby se to místo dosud Cat's Creek nejmenovalo, teď už ano.

Kate kývla ke kupci stojícímu vzadu na korbě valníku. „Ty jsi s ním dohodnutá?“

Jekaterina neodpověděla.

„Kolik dostáváme z každého kila? Pár desetáků?“

Jekaterina pořád nic neříkala, a tak Kate pokračovala: „Víc?“

Emaa odpověděla stylem, který Kate připomněl Bobbyho v celé jeho nově nalezené mykologické odbornosti: „Je dobře známo, že v obchodech a restauracích za hranicemi se houby prodávají za více než pětapadesát dolarů za kilo a v Evropě a Japonsku za osmdesát devět dolarů a víc.“

„Dostáváme podíl z *prodeje*?“ Jekaterina dovolila, aby se jí do tváře vloudil lehký úsměv plný uspokojení a triumfu a Kate jí vyjádřila svůj obdiv: „To není špatné, *emaa*. Než poslední kupec odjel do Toku, řekl mi, že si spočítal, že za dvanáct dní odeslal třináct a půl tuny. To vůbec není špatné.“

Jekaterina mírně pokrčila rameny. „Je to území kmene.“

„A tím pádem i houby kmene,“ souhlasila Kate vážně a pak se zasmála. Tak proto tu Jekaterina byla. Musela být na scéně, dohlížet na kmenové investice, ujistit se, že dostane zapláceno všechno hotově na dřevo. Nic míň by Kate ani nečekala. Jekaterina nikdy nic nedělala jen z jediného důvodu, především když z toho měl profitovat bankovní účet Domorodé asociace Niniltny, kterou kdysi Jekaterina zastupovala na sjezdu aljašských kmenů a jejímuž dalšímu směřování vládla pevnou, ač neviditelnou rukou.

Dinah na Kate vehementně mávala, snažila se upoutat její pozornost, a když se jí to podařilo, stejně vehementně jí naznačila, že má přijít blíž. K jejímu překvapení se ke své vnučce Jekaterina připojila, a k ještě většímu překvapení Kate dovolila, aby ji blondýnce představila. Kate letmo napadlo, jak se v novém vztahu pomaloučku sžívají a že se Jekaterina snaží vymýtít

ducha předchozích roků vzájemných rozepří stejnou měrou jako ona.

„Páni,“ vyhrkla Dinah a bez omluvy tak Kate přerušila, načež si hodila na rameno všudypřítomnou kameru. „Kateina babička. Už z dálky jsem si to myslela; jste si strašně podobné. Paní Shugaková, máte úplně úžasný obličej. Nevadilo by vám, kdybych si vás natočila? Trošku nakloňte hlavu doprava, to je ono, chci, aby na ty vrásky dobře dopadalo světlo. Už vám někdy někdo řekl, že máte ty nejbáječnější vrásky na světě?“

Jekaterina, jež měla na rtech slova formálního přivítání, se s otevřenou pusou zarazila a Kate musela navzdory jejich nově nabytému porozumění bojovat s jistou škodolibou radostí. „Ne,“ řekla nahlas, „nemyslím si, že by to někdy někdo *emaa* řekl. *Emaa*, tohle je Dinah Cookmanová. Dinah je dokumentaristka,“ vysvětlila babičce laskavým hlasem. „Došel jí benzín, a tak se tu chvíli zdržela, aby nasbírala houby a mohla si ho koupit na cestu do Anchorage. Dinah, tohle je moje babička, Jekaterina Shugaková.“

Jekaterina hleděla do široké čočky kamery, protože víc toho kromě nadýchané spousty jahodově blondatých kudrn z Dinah neviděla, s fascinací hraničící se zděšením, což málem rozptýlilo Kateinu vážnost podruhé.

„Ráda vás poznávám, paní Shugaková. Říkám to správně, paní Shugaková?“

„Ano, říkáte,“ odpověděla Jekaterina pohotově, čímž Kate překvapila.

„Na Aljašce jste se narodila?“

„Ano.“

„V Chistoně?“

„Ne, na Atce.“

„To je nějaká vesnice poblíž?“

„Ne, je to ostrov v Aleutském souostroví.“

„Páni,“ pronesla Dinah důvěrným tónem. „Aleutské ostrovy. Proč tam už nežijete?“

„Moje rodina se sem přestěhovala, když Japonci obsadili Attu a Kisku.“

„Páni!“ vydechla Dinah. „Takže vás vysídlili! O tom jsem četla!“ Jednou rukou bojovala s baloňákem, ale nakonec vytáhla knihu, na které si Kate přečetla, že se jedná o brožované vydání *Tisícimílové války* Briana Garfielda. Jednou, až se Dinah nebude dívat, Kate prozkoumá kapsy jejího baloňáku čistě jenom proto, aby se ujistila, že se v některém ze záhybů neskrývá tajný průchod do čtvrté dimenze.

„Kniha pana Garfielda,“ přikývla Jekaterina. „Ano, byli jsme mezi těmi lidmi.“

„Muselo to být příšerné,“ uvažovala Dinah střízlivě a soustředila objektiv na Jekaterininu tvář, „násilím vás odvěkli z domovů, přesídlili stovky kilometrů od všeho, co jste znali.“

„Byla jsem ještě dítě,“ řekla Jekaterina (ale podle Kate byla tou dobou pravděpodobně stejně stará jako teď ona), „a byla válka.“

„Proč jste se potom nevrátili?“

Jekaterina zavrtěla hlavou. „Nebylo k čemu se vrátit. Naše vesnice byla vybombardovaná buď Japonci, nebo Američany, aby ji Japonci nemohli použít jako úkryt. A měli jsme příbuzné v Cordově a Cheneze. Tak jsme zůstali.“

Tolik slov najednou z Jekaterininých úst Kate už roky neslyšela. „Dinah, to stačí,“ řekla. „Lidi si budou myslet, že ti ta kamera přirostla k ruce.“

„Dobře.“ Dinah ji sklonila. „Stejně už mám skoro plnou kazetu.“ Oči jí zářily vzrušením. „Tady všude jsou příběhy a stačí jen chodit kolem a točit. Vidíš támhle tu holku? Pracovala jako servírka a dala výpověď, aby mohla sbírat houby. Říkala, že si takhle vydělá víc. A ten chlápek? Staví sruby. Teď kvůli deštům nemůže, tak místo toho sbírá houby. Tamten zase seká a prodává topné dřevo, ale říká, že sekat dřevo může kdykoliv. Pro Chistonu to prý byly dobré dva roky. První rok získali z ministerstva vnitra peníze za boj s požáry a teď sbírají houby za čtyři dolary padesát centů za kilo.“

Zaváhala, vrhla na Kate pohled plný nejistoty, a pak se zdráhavě, s příchutí pochyb zeptala: „Kate, tady nikdo požáry schválně nezakládá, že ne?“

„Dobrý bože, ne,“ ubezpečila ji Kate. „Kdo je támhleto?“ Kývla směrem k velkému, hubenému muži s vysokým hladkým čelem a kšticí úplně bílých vlasů.

Rozptýlená, přesně jak to Kate zamýšlela, Dinah řekla: „Ten chlápek, co připomíná zvěstovatele ze *Starého zákona*? Nevím. Ale ten kluk vedle něho vypadá jako kůrový zpěvák, že? Není to ten samý hoch?“

Byl. Chlapec se vrátil, stál vedle starcova lokte, jemné kudrny se mu vlnily kolem různolících tváří, modré oči zářily. Vypadal opravdu jako zpěvák na kůru a zároveň byla očividná i rodinná podoba mezi ním a starším mužem – široké obočí, pevná brada, výrazné modré oči, jež byly v chlapcově tváři široce rozevřené a zvědavé, zato v mužově vážné a podivně ponuré. Kate uvažovala, jak dlouho potrvá, než se chlapcovy oči promění v ty starcovy.

Chlapec najednou vzhlédl a jejich pohledy se setkaly. Nezčervenal ani nesklonil hlavu, ani se nechtyl dědečkovy nohy

– neudělal žádnou z těch věcí, co děti dělávají, když se střetnou se zájmem cizince a Kate si poupravila odhad jeho věku na víc, na deset, možná jedenáct.

Proměna chlapeckých očí ze zvědavých v ponuré se jí našťěstí netýkala.

„Hele, už jsme na řadě. Pomoz mi naložit ty kbelíky na valník. *Emaa*? Budeš u tety Joy?“ Jekaterina přikývla a Kate prohodila: „Pověz jí, že ji cestou domů navštívím. Tak pojď, Dinah, vem ten žok a vesluj blíž,“ zanotovala.

Ten večer Bobby vařil jako marnotratník, v litinovém hrnci nad rozžhavenými uhlíky restoval sobí maso a v mezidobí míchal omáčku z malinového octa a bílého vína ze dvou beden zásob, o nichž tvrdil, že jsou nezbytné pro civilizovaný život, jak ho známe, ať už doma, nebo v divočině. Z té vůně se Kate sbíhaly sliny a málem mu díky ní odpustila, že ji ty bedny donutil dotáhnout až nahoru do tábora. Maso servíroval s oblohou ze smržů, nebo spíš, jak vysvětlil: „K houbám si rádi dáme i trochu flákoty.“

Dinah s plnou pusou zahuhlala: „Chutná to tak dobře, že to nechci ani polknout. Bobby? Vezmeš si mě?“

„Ty mě chceš jenom kvůli vaření.“

„To si piš. Ale není to ,jenom‘ kvůli tomu.“

Kate neřekla vůbec nic. Když zapadalo slunce, všichni tři si lehli k ohni, protože byli příliš přecpaní na jakýkoli pohyb, a poslouchali hřmot hromu někde na horizontu. Z místa, kde leželi, viděli, jak prší, mezi jejich táborem a Quilackými horami visely tenké šedé provazy deště, kterým kosé paprsky slunce dodávaly lesklé pozlátko. „Teda,“ řekla Dinah, když si bez

omluvy řihla, „tohle dalo na frak všemu, co jsem si kdy koupila v oddělení ovoce a zeleniny v Safeway. *Agaricus bisporus* si vedle *Morchella elata* ani neškrtně.“ Nikdo se jí neptal, ale stejně jim to řekla. „*Agaricus bisporus* je pěstovaný žampion. Ten, co ho koupíš v místním supermarketu za šest dolarů šedesát dva centů za kilo.“

Kate se přinutila říct: „Vzala sis s sebou tu encyklopedii, co jsi říkala, že máš v dodávce?“

Dinah mávla rukou někam k batohu. Pohybem, který ji úplně vyčerpal, Kate popadla batoh za jeden popruh a přitáhla si ho. Uvnitř našla hromádku knih, na jejímž vršku trůnila *Stručná encyklopedie Kolumbijské univerzity*. „Bože,“ zaúpěl Bobby a zakryl si oči, „ty už taky.“

„Co hledáš?“ zeptala se Dinah.

„Hilel,“ odpověděla Kate nepřítomně. „Tady je to. Hilel žil od roku třicet před naším letopočtem do roku deset našeho letopočtu. Narodil se v Babylonii, byl to židovský učenec a předseda sanhedrinu, jenž se staral o systematickou, liberální...“ – teda, jaká mohla být v roce třicet před Kristem liberálnost?“

„Zřejmě hlásal ukřížování před upálením,“ poznamenal líně Bobby.

„... liberální interpretaci hebrejského Písma a byl duchovním a etickým vůdcem svojí generace. Šamaj byl v opozici s jeho učením.“

„Kdo byl sakra Šamaj?“

Kate to vzala jako pobídku a přesunula se k Š. „Šamaj byl místopředsedou velkého sanhedrinu, jenž si osvojil výklad halachy odporující Hilelově škole.“

„Takže to byl Hilel proti Šamajovi,“ podotkla Dinah.

Kate si jí nevšímala a řekla: „Ptala ses, co je halacha? To náhodou je...“, zalistovala zpátky na H. „Aha. ‚Halacha, nebo taky halakhah,‘“ v zájmu osvěty to vyhláskovala, „se odkazuje na ty části *Talmudu* týkající se osobních, společenských a celosvětových aktivit, stejně jako náboženských obřadů. Je známá také pod označením ústní právo, je písemně stanovená v *Mišně*.“ Kate přeskákala k M. „*Mišna, Mišna*, to zní jako Hare Krišna. Tady je to. ‚*Mišna* je základní sborník židovského života a myšlení, zahrnuje zemědělství, kulturu, manželství a rozvod a všechny civilní i trestní záležitosti.“

Dinah řekla: „Takže jestli jste chtěli vědět, kdy si zasít kukuřici, zazpívat žalm, hojně si zaflámovat, vlézt do chomoutu nebo pověsit zloděje, zkonzultovali jste si to s *Mišnou* a ta vám to řekla.“

„Asi tak.“

„Trochu jako *Mariňáková bible*,“ řekl Bobby s obdivem a na tázavý pohled Dinah dodal: „*Tréninková příručka bojových schopností pro mariňáky*. Jednu ti dají ve výcvikovém táboře. Je v ní všechno od kopání latrín až po to, jak líbat zadky vysokým šaržím. Kde jsi o tom chlapíkovi Hilelovi slyšela?“ zeptal se Kate.

„Přečetla jsem si o něm na lahvičce od mýdla,“ odpověděla Kate nevzrušeně a Bobby po ní vrhl nevěřící pohled, načež se s teatrálním záupněním skácel pozadu na zem a cestou dolů na sebe stáhl i Dinah.

„Kate, můžu ti položit osobní otázku?“ zeptala se Dinah a stulila se v Bobbyho objetí s výrazem, jenž Kate považovala za nechutně spokojený.

„Ne,“ odpověděla Kate.

„Kde jsi přišla k té jizvě na krku?“

Nakrátko zavládlo ticho. „Bitka s nožem,“ řekla Kate nako-
nec. „Před třemi lety. Teď už skoro čtyřmi.“

„Povíš mi o tom?“

Další ticho. „Chytila jsem pedofila při činu. Měl nůž.“

Dinah sebou trhla. „Au.“

Kate zvedla jeden koutek rtů, čímž překvapila Bobbyho, kte-
rý je zvědavě sledoval. „To bych řekla.“

„Co se stalo jemu?“

„Ten nůž jsem mu vzala.“

„Je ve vězení?“

Kate zavrtěla hlavou. „Mrtvý.“

Dinah se neptala, jak zemřel; nemusela.

Kate chvíli hleděla do ohně, pak pozvedla zrak a střetla se
s Dinah pohledem. Pomalu v ní rostlo uvědomění. „Jsi dobrá.“

„To teda sakra je,“ souhlasil Bobby. Tu historku slyšel jedin-
krát, když poprvé spatřil i jizvu. Tehdy byla čerstvá, oteklá
a červená a plná zloby, ale to vše bledlo ve srovnání s Kateiným
jen stěží zadržovaným, všepohlcujícím hněvem. Vzhledem
k jejich dlouhému přátelství mu dlužila vysvětlení. Podala mu
ho v krátkých, stručných větách a každé slovo ji přitom stálo
víc, než si mohla dovolit, a Bobby měl dost silný pud sebezá-
chovy a natolik si cenil jejich přetrvávajícího přátelství, že už
to téma nikdy nenadhodil.

A teď tahle blondýna, největší zelenáč široko daleko, nej-
naivnější z aljašských naivek, knihomolka ztracená uprostřed
lesa, položila pár jednoduchých otázek a dostalo se jí celého
příběhu, kompletního, krátce a stručně, a navíc se jí ho dostalo
bez jakýchkoli póz nebo nedůtklivosti. „*Vážně* dobrá,“ řekl.

Přikývla, přijala kompliment jako jednoduchý fakt beze stopy falešné skromnosti. „Já vím. Je to moje práce.“ Pohlédla za Kate a celá se rozzářila. „Páni! Podívejte se!“

Kate se otočila a spatřila duhu, tenký oblouk základních barev rozpínající se od kanadských hranic k Tonsině. Byla to křehká, dokonalá věc a ty tři pohled na ni ohromil. Bobby měl v tmavé tváři úsměv, Dinah vypadala omámená radostí a Kate si po chvilce přiznala pocit majetnické hrdosti.

Slunce si rozkošnický dalo na čas, než se konečně sklonilo k obzoru a duha začala blednout. Dinah si v extázi povzdechla. „Duha dvacet minut po jedenácté večerní. Jedině na Aljašce.“

Později, když Kate začínala ve stanu klimbat, uslyšela Bobbyho podrážděný hlas: „A co byl sakra vůbec sanhedrin?“

Následující den byl stejný jako předchozích šest, jen lehce poklesla teplota. Obluda se rozhýbala ze stavu horkem navozené strnulosti a štípala Kate do zadnice, když se ohýbala ke shlukům smržů. Kate nechala ani ne zpola zaplněný kbelík stát a začala ji stíhat. Patnáct minut si hrály na honěnou, dostaly se hlouběji do zčernalého lesa a od hlavy k patě se zmazaly sazemi, dokud Kate nezakopla o větev a nerozplácla se na zemi. Vyplivla popel, zvedla hlavu a objevila Obludu, kterak na ni zírá s výrazem absolutního potěšení.

Kate si dokázala představit, jaký je na ni pohled, a kříženci odvětila: „Ty máš co mluvit! Vypadáš, jako by tě zlili kýblem dehtu.“

Pak si všimla hub. Smrže, stovky smržů, tisíce smržů, hotový smržový koberec. Vyskočila na nohy. „Dinah! Přines kbelíky! Tady jsou hromady hub!“

Tucty hub si trůnily na podlouhlé vyvýšenině a zdálo se, že právě tam jich roste víc než kdekoli jinde. Kate se prodrala až k nim a začala sbírat.

„Kate! Kate, kde jsi? Našla jsem další ceduli! Ámos 5:24!“

„Tady jsem! Já...“ S rukama plnými smržů se zarazila. Vedle ní kříženec vlka a huskyho ztuhl, svěsil hlavu, naježil se, nastrožil uši a z hloubi hrdla vydal tiché, dlouhé zavrčení.

„Kate?“ Dinah vklopýtala na mýtinu se třemi prázdnými kbelíky houhajícími se jí v ruce. „Páni! Houbičkové nebe! Kate, našla jsem další ceduli, Ámos 5:24. Kate? Co je? Co se stalo?“

„Zůstaň tam.“ Kate se vzpamatovala a po dalším blondýnčíně nechtěném kroku ostře zopakovala: „Zůstaň tam.“

„Co je to?“ zeptala se Dinah.

„Lidské tělo.“